

[Justitsministeren.]

må folketinget træffe på egen hånd på grundlag af det materiale, som måtte foreligge for tinget om den pågældende ministers forhold. Bedømmelsen af disse forhold tilkommer folketinget, og tinget kan ikke få domstolenes bistand ved foretagelse af denne bedømmelse. Herved ville man på en principielt særdeles uheldig måde kunne foregribe en eventuel senere afgørelse ved rigsretten eller gøre domstolene til en katebald i politiske sager. En sådan bistand fra domstolene vil efter regeringens opfattelse heller ikke kunne opnås ved, at folketinget skulle bede én eller flere dommere om at foretage en bedømmelse af en ministers forhold. Herved ville man, om end kun indirekte, også opnå domstolenes bistand til en vurdering, som det påhviler folketinget og folketinget alene at foretage.

Det er rigtigt, at der i sagen om det forliste skib „Hans Hedtoft“ var nedsat et undersøgelsesudvalg, og at dette udvalg foretog en vis bedømmelse af flere forskellige forhold, derunder af fhv. minister Kjærbo's forhold. Men der er forskelligheder mellem det her omhandlede forhold og det forhold, der da forelå. Det er pålagt højesteretsdommer Gjerulff som kommissionsdommer i henhold til retsplejelovens § 21 at beklæde retten under den undersøgelse, der skønnes fornøden for at klargøre de nærmere omstændigheder osv., og der er, som jeg nævnte, mødepligt og vidnepligt. Undersøgelsen vedrørende „Hans Hedtoft“-sagen foretoges af et undersøgelsesudvalg, og de tre medlemmer af undersøgelsesudvalget var ganske rigtigt dommere, oven i købet særdeles fremragende dommere; højesterets nuværende præsident var en af disse dommere. Men det var nedsat som et rent undersøgelsesudvalg og ikke på nogen måde som en domstol eller en kommissionsdomstol. Der var hverken vidnepligt eller mødepligt for dette undersøgelsesudvalg. Den sag, vi her behandler, er i allerhøjeste grad blevet en politisk sag. Debatter om den finder sted her i tinget, der er stillet dagsordensforslag angående den, den vedrører direkte spørgsmålet om en ministers embedsførelse. Ja, et af de politiske partier har direkte i sin forespørgsel sagt, at en minister har gjort sig

skyldig i forsømmelse af sit embede. Den daværende sag var ikke, dengang undersøgelsesudvalget blev nedsat, i samme grad fremme i den politiske midte; den person, som dengang var inddraget, og som undersøgelsen i nogen måde drejede sig om, var ikke længere minister. Man vil også se, at de to beretninger har en forskellig karakter. Jeg tør derfor ikke drage den slutning fra „Hans Hedtoft“-sagen, at det også i sagen her kan lade sig gøre at overlade spørgsmålet om en ministers embedsførelse til andre myndigheder end dette ting eller rigsretten, idet jeg herved henviser til grundlovens § 16, som jeg tillader mig at citere:

„Ministrene kan af kongen eller folketinget tiltales for deres embedsførelse. Rigsretten påkender de mod ministrene for deres embedsførelse anlagte sager.“

Det står altså klart og tydeligt i grundloven, at i de sager, der bliver anlagt mod ministrene for deres embedsførelse, er det rigsretten, der skal foretage påkendelsen, og regeringen må derfor fastholde, at folketinget og kun folketinget bør bedømme det materiale, som er tilvejebragt af kommissionsdomstolen.

Bølgministeren (Hastrup): Hr. Lysholt Hansen udbad sig min forklaring på, hvorfor jeg undlod selvstændigt at meddele finansudvalget, at spørgsmålet om erstatningsansvar var gjort gældende under behandlingen af kildeskattelusagen. Mine grunde hertil var følgende:

For det første, at der ikke kunne herske tvivl om, at aktstykket af 29. juli stillede finansudvalget frit. For det andet, at det var min opfattelse, efter at jeg den 6. august var blevet bekendt med skrivelsen af 28. juni, at denne skrivelse ikke var bindende for staten, fordi forudsætningen var en forudbetaling for lejemålet, og om forudbetalingen hed det klart i skrivelsen, at den forudsatte finansudvalgets tilslutning. For det tredje, fordi det, der kom til at foreligge for mig vedrørende erstatningssagen, ikke overbeviste mig om, at staten kunne være erstatningspligtig, og endelig for det fjerde, fordi finansministeren delte min opfattelse, såvel med hensyn til spørgsmålet om vurdering af skrivelsen som med hensyn til